

KINNITAN

/digitaalselt allkirjastatud/

Harri Nõmmiksaar
juhataja

„24“ oktoober 2023. a

AUTOM PÕLTSAMAA LK **Õppekava A-kategooria õpe / Täiendaste**

1. Üldalused

Õppekavarühm	Põhiõppekavad
Õpetamise korralduslikud alused	A-kategooria mootorsõidukijuhi koolitus koosneb teoriast loengute vormis ning praktikast õppesõitude vormis vastavuses koolitaja õppeplaanile. Teorialoengud viiakse läbi auditoorse õppe vormis või elektroonilise õppe vormis (edaspidi: e-õpe). Õppesõidud toimuvad üldjuhul koolitaja sõidukiga.
Õpingute alustamise tingimused	Õpingute alustaja peab omama A-kategooria mootorsõiduki tervisenõuetele vastavat kehtivat tervisetõendit, B-kategooria juhtimisõigust ning olema vähemalt 23,5-aastane.
Õppe maht	Teoriakursuse maht on vähemalt 11 tundi. Õppesõite tuleb läbida vähemalt 10 sõidutundi, millest igat sõiduteemat vähemalt 1 sõidutund.
Õppekeskkonna kirjeldus	Teoreetiline osa viiakse läbi koolituse läbiviimiseks sobivas õpperuumis, Google Meet veebikeskkonnas või OÜ Autosõit e-õppe keskkonnas. Sõiduõpe viiakse läbi õppesõidukitega õppesõiduväljakul ja tänavaliikluses.
Õppematerjalide loend	Liiklusseadus ja liiklustestid. Õppijal tuleb iseseisvalt täiendavalt läbi töötada liiklusreeglid, lahendada liiklusteste, lugeda temaatikaga seotud liiklusohutuse alast kirjandust (paberkandjal või elektroonilise õppe materjalidena).
Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid	Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid on määratud autokooli poolt kehtestatud dokumendis: „Õppekorralduse ja kvaliteedi tagamise alused“. Eksam loetakse sooritatuks, kui eksamineeritav vastab õigesti vähemalt 90 protsenti küsimustest.
Koolituse läbiviimiseks vajalik kvalifikatsioon, õpi- või töökogemus.	Koolitust viivad läbi mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooniga lektorid ja sõiduõpetajad.

2. Õppeteemade mahud

Teooria			Praktika		
Teema nr	Õppeteema	Õppe-tunde	Teema nr	Sõiduteema	Sõidu-tunde
A01	Ülevaade õppetöö korralduses ja eesmärkidest; iseseisvaks õppimiseks juhendamine	1	A2/1	Juhi tööasend ja turvavarustus	1
A03/1	Mootorratta turvalisus ja käsitsemine	1	A2/2/1	Mootorratta käsitsemine	1
A03/2	Mootorratta turvalisus ja käsitsemine	1	A2/2/2	Mootorratta käsitsemine	1
A03/3	Mootorratta turvalisus ja käsitsemine	1	A2/2/3	Mootorratta käsitsemine	1
A03/4	Mootorratta turvalisus ja käsitsemine	1	A4/1/1	Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel	1
A05	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites	1	A4/1/2	Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel	1
A07	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis; Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine	1	A4/2/1	Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	1
A09	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1	A4/2/2	Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	1
A11	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes	1			
A13	Grupis sõit ja pukseerimine	1	A6	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	1
TEKS	Läbitud teemade kokkuvõte ja tagasiside kursuse kohta; teooriaeksam	1	A8	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal; sõiduuskuste hindamine	1
Teooriat kokku		11	Praktikat kokku		10

3. Õpiväljundid teemade lõikes

3.1. Teooria

A01	Ülevaade õppetöö korralduses ja eesmärkidest; Iseseisvaks õppimiseks juhendamine
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">* teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;* teab õppetöö korraldust;* teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;* on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruses seatud juhi koolituse eesmärgid;* on valmis vastutama oma õppimise eest;* on koostanud individuaalse õppeplaani;* teab, kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.
A03/1, A03/2, A03/3, A03/4	Mootorratta turvalisus ja käsitsemine
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">* mõistab mootorratta kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;* teab peamisi tänapäeva mootorrattastel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);* teab mootorratta tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid;* teab sõitjate- ja veoseveo ning turvavarustuse kasutamise nõudeid;* teab turvavarustuse vale kasutamisega või mittekasutamisega seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;* teab mootorrattale istumise ja maha tulekuga seotud ettevaatusabinõusid;* teab mootorratta erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid;* teab kasutatavale mootorrattale kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;* teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mootorratta kasutamisel;* teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mootorratta juhitavusele.
A05	Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites
Õpiväljundid	Pärast koolitust õpilane: <ul style="list-style-type: none">* teab, kuidas mootorrattaga ohutult sõitu alustada;* teab mootorratta asukoha valikuga seotud reegleid;* teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil;* on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

A07	Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis; Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * teab mootorratta juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes mootorratta juhtimisega asulas; * omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest; * on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel mootorratast juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet. * teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi; * oskab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamise reegleid probleemülesande lahendamisel rakendada; * teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).
A09	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * teab mootorrattaga möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mootorratta tüübist tulenev jms); * mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.
A11	Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * teab mootorrattale mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada; * teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mootorratta juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida; * teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral; * mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tulede õigele kasutamisele, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega; * omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgvahega; * saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

A13	Grupis sõit ja pukseerimine
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mootorrataste asukoht teel) lähtuvalt grupi suuruselt, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mootorratta iseärasustest, juhi kogemusest jms; * mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus; * teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooniseadmete kasutamine); * mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust; * teab mootorratta pukseerimise reegleid.

TEKS	Läbitud teemade kokkuvõte ja tagasiside kursuse kohta; teooriaeksam
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * tunneb ennast kindlalt mootorsõiduki juhi kvalifikatsiooni teoreetilistes teadmistes

3.2. Praktika

A2/1	Juhi tööasend ja turvavarustus
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab teha mootorratta sõidueelset kontrolli, vajaduse korral kasutades mootorratta käsiraamatut; * oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks; * oskab kasutada mootorratta turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust; * oskab kasutada mootorrattale paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid; * teab juhi vales tööasendist ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte; * on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatel.

A2/2/1, A2/2/2, A2/2/3	Mootorratta käsitsemine
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, et jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel; * teab mootorratta vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale ning oskab sooritada erimanöövreid; * omab realistlikku arusaama mootorratta käsitlemisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest; * tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta käsitlemisega, ning oskab käitumises nendega arvestada; * on motiveeritud mootorratast käsitlema ohutult ja keskkonda säästvalt.

A4/1/1, A4/1/2	Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teedel
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästval viisil, et alustada sõidu õppimist eri liiklussituatsioonides; * omab vajalikke oskusi vähese liiklusega teel liiklemiseks; * oskab peatuda ja parkida teel; * teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida; * mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; * omab realistlikku arusaama vähese liiklusega teel sõitmisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest; * tajub ja teab isiklike nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

A4/2/1, A4/2/2	Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teel käsitseda mootorratast ohutult ja keskkonda säästvalt; * oskab teel eri liiklusolukordades kasutada asjakohaseid toimetulekuoskusi; * teab eri liiklussagedusega teel sõitmisega seotud ohte ja oskab neid oma käitumisega vältida; * mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal, tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest; * omab realistlikku arusaama eri liiklussagedusega teedel sõitmisega seotud isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest; * tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega eri liiklussagedusega teedel, ning oskab liikluskäitumises nendega arvestada; * on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega; * on võimeline hindama võimaliku liiklusohtriku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt; * on võimeline liiklusoludega arvestades mootorratast juhtima kindlal teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

A6	Möödasõit, möödumine ja ümberpõige
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu; * mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver; * oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu; * oskab käituda möödasõidetava rollis; * omab realistlikku arusaama isiklikest tugevatest ja nõrkadest külgedest, mis on seotud möödasõidu, möödumise ja ümberpõikega.

A8	Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal; sõiduuskuste hindamine
Õpiväljundid	<p>Pärast koolitust õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> * oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu plaanida ja koostatud plaani järgi sõita * mõistab, et sõidu plaanimisega on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust; * on motiveeritud sõitu plaanima, et vältida riske ja säästa keskkonda; * sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad mõjutada tema kui juhi käitumist, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus ja halb nägemine; * on saavutanud mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooninõuete taseme.